

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 2 grudnia 2020 roku, wydanym w sprawie sygn. akt XIII GC 1318/20, Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi w punkcie 1. zasądził od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. na rzecz B. K. kwotę 10.753 zł wraz z odsetkami naliczanymi w następujący sposób: a) od kwoty 2.953 zł z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 25 września 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r. oraz w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem nie jest podmiot publiczny będący podmiotem leczniczym, od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia zapłaty; b) od kwoty 7.800 zł z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 23 listopada 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r. oraz w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem nie jest podmiot publiczny będący podmiotem leczniczym, od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia zapłaty; w punkcie 2. zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 342,13 zł tytułem rekompensaty za koszty odzyskiwania należności; w punkcie 3. oddalił powództwo w pozostałej części; w punkcie 4. zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 4.017,64 zł tytułem stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu.

(wyrok k. 94; uzasadnienie k. 95-101v.)

Apelację od powyższego wyroku wniosła pozwana (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G. zaskarżając wyrok w części, to jest w punkcie 1. w części dotyczącej zasądzenia od pozwanej na rzecz powódki kwoty 6.613 zł wraz z odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych; w punkcie 1. wyroku w części a) i b) w zakresie obowiązku zapłaty odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia: a) 25 września 2019 r. do dnia zapłaty, b) 23 listopada 2019 r. do dnia zapłaty oraz w punkcie 4. w części na zasadzie stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu – art. 100 k.p.c.

Apelująca pozwana podniosła zarzuty naruszenia:

I. prawa procesowego mającego wpływ na treść orzeczenia, to jest art. 227 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. wobec sprzeczności ustaleń faktycznych z zebrany materiałem dowodowym, poprzez uznanie:

a) że przyjęty sposób rozliczenia jest prawidłowy, podczas gdy na podstawie przedłożonych list BHP możliwe jest precyzyjne wyliczenie należnej powódce kwoty do zapłaty, tj. 5.140 zł;

b) za wiarygodne niespójnych i niekorespondujących z dokumentami zeznań świadków strony powodowej w sytuacji, w której pozostają oni w jawnym konflikcie interesów z pozwana spółką.

II. prawa materialnego, tj. art. 106e ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług poprzez błędne uznanie, iż faktury wystawione przez powódkę mogły stanowić podstawę obowiązku zapłaty przez pozwaną za wynajmowany lokal w sytuacji gdy dokumenty te obarczone były brakami uniemożliwiającymi uznanie ich za fakturę w rozumieniu ustawy i tym samym nieprawidłowe ustalenie, że należą się powódce odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych, podczas gdy naliczenie odsetek będzie możliwe dopiero od wystawienia przez pozwaną korekt przedmiotowych dokumentów.

Podnosząc powyższe zarzuty pozwana wniosła o:

1) zmianę zaskarżonego orzeczenia i zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kwoty 5.140 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia doręczenia pozwanej korekt faktur VAT zgodnych z obowiązującym stanem prawnym oraz zasądzenie kosztów postępowania i kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych;

- 2) dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z załączonych dokumentów, na okoliczność ustalenia rzeczywistego zakwaterowania pracowników w hostelu oraz rzeczywistych okresów jakie winny podlegać rozliczeniu;
- 3) dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z przesłuchania świadka Pana V. G. na okoliczność ustalenia, iż lista pracowników wysłanych do pracy w P. jest rzeczywistym i możliwym do weryfikacji stanem zakwaterowania w hostelu powódki osób w spornym okresie;
- 4) ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

(apelacja k. 122-124v.)

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o jej oddalenie oraz zasądzenie od pozwanej na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o kosztach do dnia zapłaty oraz oddalenie wniosków dowodowych o dopuszczenie nowych dowodów zawartych w treści apelacji.

(odpowiedź na apelację k. 147-149)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja wywiedziona przez pozwaną jest bezzasadna.

W ocenie Sądu Okręgowego, ocena zgromadzonego materiału dowodowego została dokonana przez Sąd I instancji bez przekroczenia granic wyznaczonych treścią regulujących je przepisów i doprowadziła do ustaleń faktycznych, które Sąd Okręgowy przyjmuje za własne bez konieczności ich przytaczania.

Już na wstępie zaznaczyć należy, że Sąd Okręgowy uznał za bezskuteczną próbę pozwanej uzupełnienia postępowania dowodowego w dalszym toku postępowania, czyli na etapie postępowania apelacyjnego. Tego rodzaju działanie pozwanej spółki zostało uznane za spóźnione na podstawie art. 381 k.p.c. Stosownie bowiem do przepisu art. 382 k.p.c. sąd drugiej instancji orzeka na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym. Gdy spór przenosi się przed sąd drugiej instancji, sąd ten może dopuścić w zasadzie tylko takie dowody, których dopuszczenie uzasadnia przepis art. 381 k.p.c. Zgodnie zaś z tym przepisem sąd drugiej instancji może pominać nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynikła później.

Poprzez unormowanie art. 381 k.p.c. sąd drugiej instancji jest zobowiązany na wniosek strony materiał dowodowy uzupełnić, jeżeli jest to konieczne dla rozstrzygnięcia sprawy, lecz równocześnie jest uprawniony do pominięcia nowych faktów i dowodów zgłoszonych dopiero w postępowaniu apelacyjnym, gdy zachodzą przesłanki określone wymienionym przepisem. Strona przed tym sądem powinna zatem wykazać, że nie mogła ich przedstawić w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji (gdyż wówczas jeszcze nie istniały lub o nich nie wiedziała, albo też zachodziły istotne przyczyny usprawiedliwiające niemożność ich przedstawienia) lub że potrzeba ich oferowania powstała dopiero później. O istnieniu potrzeby powołania się na nowe fakty i dowody nie decyduje samo zapatrywanie strony, lecz przedmiotowa ocena istniejącego stanu rzeczy, której dokonuje sąd (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2000 r., III CKN 797/00 , Prok.i Pr. 2000/10/42, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 1998 r. , I CKN 678/97, Prok.i Pr. 1999/5/40).

Pozwana zgłaszając nowe dowody dopiero w postępowaniu odwoławczym nie wykazała, że nie mogła ich przedstawić w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji lub że potrzeba ich powołania powstała dopiero później.

Nic nie stało na przeszkodzie, aby wnioski te, zwłaszcza dokumenty związane z tym, że strona pozwana podliczyła sobie liczbę osób, które korzystały z pokoi hotelowych udostępnionych przez powódkę w wykonaniu łączącej strony umowy, pozwana załączyła do akt sprawy w toku postępowania pierwszoinstancyjnego, podobnie zresztą jak wniosek

o dopuszczenie dowodu z zeznań wskazanego świadka na okoliczność ilości osób korzystających z usług hotelowych powódki.

W istocie, wnioski te powinny zostać zgłoszone w sprzeciwie od nakazu zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym pod rygorem ich pominięcia (tak obowiązujący wówczas art. 503 § 1 k.p.c.). Strona pozwana takich wniosków dowodowych nie przedstawiła we właściwym czasie – brak ich było nie tylko w sprzeciwie, ale i na etapie późniejszym postępowania przed Sądem I instancji. Faktem jest, że w pierwszej części tego postępowania pozwana negowała w ogóle fakt, że strony łączył jakikolwiek stosunek umowny, wręcz twierdziła, że miejsca hotelowe były wynajmowane bez jej udziału, jednak w toku postępowania to stanowisko pozwanej zostało przez nią zmienione i były przeprowadzane dowody na okoliczność, że pozwana jednak te miejsca hotelowe od powódki wynajmowała. Precyzując zatem, to wówczas w odpowiedzi na te dowody pozwana winna była przedstawić wszelkie wnioski dowodowe na okoliczność, jak rzeczywiście wyglądały relacje łączące ją z powódką, w tym ile osób korzystało z pokoi hotelowych udostępnionych pozwanej przez powódkę.

Skarżąca dostrzegła dopiero na etapie postępowania apelacyjnego, że materiał dowodowy był niekompletny, gdyż zabrakło dowodów na tę okoliczność. Wnioski w tym zakresie były więc niewątpliwie spóźnione, gdyż możliwość ich zgłoszenia zaistniała w toku postępowania przed Sądem I instancji, przez co Sąd Okręgowy je pominął.

Nie zasługuje na uwzględnienie podniesiony przez skarżącą zarzut sprzeczności ustaleń Sądu Rejonowego z treścią przedstawionych dowodów, to jest zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c.

Sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego oznacza, że w stanie faktycznym ustalonym przez sąd I instancji zachodzą sprzeczności między poszczególnymi ustaleniami czyli, że stan ten w świetle materiału nie stanowi harmonijnej całości. Chodzi tu o błędy popełnione przy ocenie dowodów (przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów) oraz przy dokonywaniu poszczególnych ustaleń, zwłaszcza w zakresie logicznego wnioskowania. W rozpoznawanej sprawie nie ma podstaw do przyjęcia, że rozstrzygnięcie Sądu I instancji jest sprzeczne z tymi okolicznościami, które zostały ustalone w toku postępowania.

Zarzut naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. tylko wtedy może być uznany za usprawiedliwiony, jeżeli sąd zaprezentuje rozumowanie sprzeczne z zasadami logiki, z zasadami wiedzy, a także z doświadczeniem życiowym. Jeżeli natomiast sąd z materiału dowodowego wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, chociażby w równym stopniu na podstawie tego materiału dowodowego dawały się wysnuć wnioski odmienne (tak min. SN w wyroku z dnia 27.09.2002 r. sygn. II CKN 817/00, jak też m.in. SA w Katowicach w wyroku z dnia 11.06.2015 r. III AUa 1289/14).

Sąd Rejonowy, wbrew zarzutom apelacji, wyjątkowo skrupulatnie przedstawił pisemne motywy dotyczące oceny dowodów – zresztą każda część jego uzasadnienia jest szczegółowa – ocenił wszystkie dowody, które zostały przeprowadzone w sprawie, zarówno z dokumentów, jak i osobowe w postaci zeznań świadków i stron. Jego ocena jest logiczna, zgodna z doświadczeniem życiowym. Sąd Rejonowy wskazuje w motywach rozstrzygnięcia, z czego wynikają jego poszczególne wnioski, które wywiódł i które znalazły swój wyraz w ustaleniach faktycznych bądź w rozważaniach prawnych, natomiast pozwana nie zdołała tej oceny podważyć.

Podkreślić należy, że w ramach zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. sam fakt, iż część świadków pozostaje w relacji ze stroną powodową, wbrew twierdzeniom skarżącej, nie przekreśla wiarygodności składanych przezeń zeznań – zresztą Sąd I instancji w swoim uzasadnieniu odniósł się także i do tej okoliczności i miał ją na uwadze dokonując oceny zeznań świadków.

Skarżąca, podnosząc zarzut naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów, nie wskazała przyczyny dyskwalifikującej postępowanie dowodowe Sądu I instancji w objętym apelacją zakresie, a w szczególności nie określiła kryteriów oceny, które Sąd Rejonowy naruszył przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając. Stąd też omawiany zarzut należało uznać za bezzasadny i świadczący o dezaprobacie stanu faktycznego ustalonego na podstawie zgromadzonego przez Sąd I instancji materiału dowodowego tylko z tej

przyczyny, że nie wspierał on twierdzeń skarżącej zgodnych z jej stanowiskiem w sprawie. Skarżąca poprzestała na samym tylko stwierdzeniu o wadliwości oceny materiału dowodowego, podczas gdy zachodzi konieczność wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub zwykłego doświadczenia życiowego, na których opiera się uprawnienie sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów w rozumieniu art. 233 § 1 k.p.c.

Skoro stronie pozwanej nie udało się podważyć ustaleń Sądu I instancji, to i ocena prawna stosunku łączącego strony musi być oparta na tych samych ustaleniach, których dokonał Sąd I instancji i które w ten sposób stały się wiążące dla Sądu II instancji. Zatem przyjąć należy, że także ocena prawna tego stosunku jest prawidłowa.

Sąd I instancji bardzo szczegółowo odniósł się też do roszczeń wynikających z poszczególnych faktur zgłoszonych przez stronę powodową. Sąd Okręgowy nie znajduje podstaw do ingerencji w rozstrzygnięcie Sądu I instancji, tak samo nie ma znaleźć podstaw, aby zmienić termin płatności zasądzonych odsetek ustawowych w transakcjach handlowych, skoro powódka spełniła swoje świadczenie z umowy i nie otrzymała w zamian umówionej zapłaty, a strona pozwana bez wątpienia była wzywana do zapłaty należności objętej tymi fakturami i nie płacąc ich na te wezwania w wyznaczonym terminie, znalazła się w opóźnieniu. Taki stan sprawy uzasadnia przysługiwanie tych odsetek powódce jako wierzycielowi zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.

Słusznie twierdzi powódka w odpowiedzi na apelację, że kwestia, iż przedmiotowe faktury nie posiadają wszystkich elementów wynikających z ustawy o VAT, jest dla przedmiotowej sprawy, w tym dla zasądzenia odsetek ustawowych w transakcjach handlowych, nieistotna. Należy mieć na względzie, że pozwana nie zrealizowała wynikających z nich należności w zakresie uznanym przez Sąd I instancji, gdy stały się one wymagalne, a więc dzień po dacie ich doręczenia odpowiednio od 24 września 2019 r. i od 22 listopada 2019 r.

Skoro świadczenie między stronami miało być spełniane w oparciu o dostarczane faktury VAT odpowiadające kosztom świadczonych przez powódkę usług, to tym samym prawidłowo Sąd I instancji uznał, że rekompensata za koszty odzyskiwania należności (art. 10 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych), przysługuje od każdego świadczenia objętego fakturą VAT.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy nie znajdując podstaw do wzruszenia zaskarżonego wyroku z urzędu, oddalił apelację pozwanej w całości na podstawie art. 385 k.p.c. jako bezzasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 oraz § 3 k.p.c. kierując się zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy. Powyższe uzasadniało zasądzenie od pozwanej, która przegrała sprawę, zgodnie z wnioskiem powódki i na jej rzecz, kwoty 900 zł tytułem zwrotu poniesionych przez nią w tym postępowaniu kosztów z tytułu wynagrodzenia pełnomocnika procesowego będącego adwokatem, ustalonego po uwzględnieniu wartości przedmiotu zaskarżenia 5 613 zł na podstawie § 2 pkt 4 związku z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie wynikającymi z art. 98 § 1¹ k.p.c.

Jolanta Jachowicz

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pozwanej spółce (doręczenie przez pocztę).

5.07.2021r.